

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.7.5.
[COM\(2010\)358 végleges](#)

2010/0192 (COD)

Javaslat:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE
a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól
mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló
539/2001/EK rendelet módosításáról

INDOKOLÁS

1. Általános háttér és a javaslat indokolása

Az Európai Közösséget létrehozó szerződés 62. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. alpontjával összhangban a Tanács elfogadta az 539/2001/EK tanácsi rendeletet¹, amely tartalmazza a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolását (az ún. negatív lista), valamint az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolását (az ún. pozitív lista). Az EK-Szerződés 61. cikke szerint e listák meghatározása azokhoz a kísérő intézkedésekhez tartozik, amelyek közvetlenül összefüggnek a személyek szabad mozgásával a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségben.

Azoknak a harmadik országoknak és területeknek a meghatározása, amelyeknek állampolgárait vízumkötelezettség terheli, és azon harmadik országoké és területeké, amelyek mentesek e kötelezettség alól, számos kritérium – különösen az illegális bevándorlás, a közérdek és a közbiztonság, továbbá az Európai Uniónak harmadik országokkal és területekkel fenntartott külkapcsolatai – megfontolt, esetenkénti mérlegelése alapján történik, figyelembe véve a regionális összefüggéseket és a viszonyosságot is. Tekintettel a közrend és az illegális bevándorlás szempontjaira, különös figyelmet kell fordítani az érintett harmadik országok és területek által kibocsátott útiokmányok biztonságára.

Mivel az 539/2001/EK rendeletben foglalt kritériumok egyes harmadik országok és területek vonatkozásában idővel változhatnak, a negatív és a pozitív lista összetételét rendszeresen felül kell vizsgálni. Az Európai Unió által az Európai Tanács sevillai ülésén 2002-ben elfogadott illegális bevándorlás és emberkereskedelem elleni cselekvési terv először emeli ki annak szükségét, hogy a harmadik országoknak és területeknek a rendelethez csatolt két listáját évenként felülvizsgálják.

Így elfogadása óta az 539/2001/EK rendeletet hatszor módosították², legutóbb azért, hogy – a vízumliberalizációs párbeszéd eredményére tekintettel – három nyugat-balkáni országot áthelyeztek a pozitív listára. Az 1932/2006/EK tanácsi rendelet³ elfogadása után valamivel több mint két évvel az 539/2001/EK rendelethez csatolt listákat ismételten értékelni kellett a rendeletben meghatározott, fent említett vonatkozó kritériumok fényében.

A rendelet jelenlegi időszaki felülvizsgálatának célja a következő:

biztosítani, hogy a harmadik országok és területek listájának összetétele megfelel a rendelet (5) preambulumbekkezdésében meghatározott kritériumoknak, különösen az illegális bevándorlásra és a közrendre, valamint a külkapcsolatokra vonatkozó kritériumok tekintetében, és szükség esetén egyes országokat átsorolni a rendelet egyik mellékletéből a másikba;

¹ HL L 81., 2001.3.21., 1. o.

² A 2001. december 7-i 2414/2001/EK tanácsi rendelet (HL L 327., 2001.12.12., 1. o.) a 2003. március 6-i 453/2003/EK tanácsi rendelet (HL L 69., 2003.3.13, 10. o.), a 2005. június 2-i 851/2005/EK tanácsi rendelet (HL L 141., 2005.6.4., 3. o.), a 2006. november 20-i 1791/2006/EK tanácsi rendelet (HL L 363., 2006.12.20., 1. o.), a 2006. december 21-i 1932/2006/EK tanácsi rendelet (HL L 405., 2006.12.30., 23. o.) és a 2009. november 30-i 1244/2009/EK tanácsi rendelet (HL L 336., 2009.12.18.).

³ HL L 405., 2006.12.30., 23. o.

biztosítani, hogy az EUMSZ. 77. cikke (2) bekezdése a) pontjának megfelelően a rendelet kimerítően meghatározza, hogy a harmadik ország vagy terület állampolgára vízumköteles-e vagy mentesül e kötelezettség alól.

A Bizottság a megfelelő időben az 539/2001/EK rendelet további módosítására vonatkozó javaslatot nyújthat be annak érdekében, hogy integrálni lehessen az Albániával, valamint Bosznia és Hercegovinával vízumkérdésekről folytatott párbeszéd eredményeit.

2. A javaslat elemei

Az 539/2001/EK rendelet korábbi módosítása során követett megközelítéssel összhangban, az időszakos felülvizsgálat céljából a Bizottság megkérdezte a tagállamokat, vajon a rendelet mellékletei a jelenlegi formájukban megfelelnek-e a rendeletben foglalt kritériumoknak. A tagállamok nem tettek javaslatot arra, hogy harmadik országokat vagy területeket a pozitív listáról a negatív listára helyezzenek át. A Bizottsághoz csak a negatív listáról a pozitív listára való áthelyezésre vonatkozó javaslatok érkeztek (Tajvan, Trinidad és Tobago, Saint Lucia, Saint Vincent és Grenadine-szigetek, Belize, Dominika, Grenada, Marshall-szigetek, Mikronézia és Palau). A tagállamok által benyújtott információkat (a Bizottsághoz 25 válasz érkezett) a CIREFI keretében továbbított egyéb információkkal és statisztikákkal együtt elemezték. Az elemzés alapján a Bizottság az alábbi következtetéseket vonta le.

2.1. Tajvan áthelyezése a pozitív listára

Tajvant a magas egy főre jutó jövedelem (30 100 USD) és politikai stabilitás jellemzi (a szükségállapot 1987-es feloldása óta 2008 márciusában a negyedik közvetlen elnökválasztásra került sor). Annak ellenére, hogy az EU nem ismeri el Tajvan önállóságát, és semmilyen diplomáciai vagy hivatalos kapcsolatot sem tart fenn Tajvannal, az EU rendszeres kapcsolattartást és együttműködést alakított ki a tajvani hatóságokkal a gazdaság, a kereskedelem, a kutatás, a tudomány és a technológia, az oktatás és kultúra, valamint a környezetvédelmi kérdések terén. Ennek eredményeként az EU a legnagyobb külföldi befektető Tajvanon.

A politikai szempontokat tekintve 2009 márciusában a Tanács keretében a megfelelő politikai csoportokkal folytatott párbeszéd politikailag egyértelműen jelezték, hogy az EU támogatja Tajvan azon kérését, hogy állampolgárai számára a rendelet következő felülvizsgálatakor biztosítsák a vízummentes utazást. Úgy ítélték, hogy Tajvan áthelyezése a pozitív listára kedvező gazdasági hatással lenne az EU és Tajvan közötti kapcsolatokra, mivel Tajvan jelentős (a 19. legnagyobb) kereskedelmi partnere az EU-nak. Az EU jelenleg fontos célpont a tengerentúlra utazó tajvani állampolgárok számára. Az Egyesült Királyság szintén vízummentességet biztosított Tajvan számára 2009 márciusában, Írország pedig 2009 júliusában.

Tajvannak a pozitív listára való áthelyezése megerősíti a regionális koherenciát, mivel az EU vízummentességet biztosít a régió más országainak és entitásainak, amelyek gazdasági fejlettsége hasonló szintű, ilyenek például Hongkong, Makaó, Japán, Dél-Korea és Szingapúr.

A bevándorlás tekintetében a Tajvanból induló illegális bevándorlás kockázata nagyon alacsony (a 2006–2008 közötti időszakban évente átlagosan 45 személy tartózkodott illegálisan az Unió területén), ezt erősíti meg a határon történő elutasítás aránya (a 2006–2008 közötti időszakban évente átlagosan 38 személy) és a vízumkérelmek elutasításának aránya is

(2008-ban 0,25 %). Ennek alapján a tajvani állampolgárokra megállapított vízumkötelesség a továbbiakban nem indokolt.

Az okmányok biztonsága tekintetében Tajvan olyan intézkedéseket fogantatosított, amelyek biztosítják a személyazonossági igazolványok magas fokú biztonságosságát, valamint új, biztonságosabb útleveleket vezetett be. 2008 végétől Tajvan biometrikus útleveleket bocsát ki, valamint az új útlevelek kibocsátásakor javította a testreszabás folyamatát.

A rendelet rendszeres felülvizsgálatát illető bizottsági kérdőívre adott válaszában tíz tagállam kifejezetten javasolta Tajvan áthelyezését a pozitív listára.

A tajvani állampolgárok számára biztosított bármely vízummentességet Tajvannak viszonznia kell. E kérdésben Tajvan kifejezte politikai szándékát arra vonatkozóan, hogy valamennyi uniós állampolgár számára teljes vízummentességet biztosítson, és fokozatosan megszüntette a vízumkérelmet a legtöbb uniós tagállam állampolgárára vonatkozóan; Ciprus, Románia és Bulgária állampolgáira jelenleg még mindig vonatkozik a vízumkényszer, azonban Tajvan hivatalos levélben egyértelműen jelezte elkötelezettségét arra, hogy teljes vízummentességet ajánljon e három tagállam számára is 2010-ben.

2.2. Más harmadik országok és területek áthelyezése

A Bizottság elemezte a tagállamok által javasolt egyes harmadik országokra és területekre vonatkozó rendelkezésre álló információkat, köztük a CIREFI statisztikákat. Különös figyelmet fordítottak az országok vagy területek gazdasági és társadalmi fejlettségének szintjére, az EU-ba irányuló illegális bevándorlás ehhez kapcsolódó kockázatára, a külkapcsolatokra és a regionális koherenciára vonatkozó kritériumra.

A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy azok a harmadik országok vagy területek, amelyeknek a pozitív listára való áthelyezését csupán egyetlen, illetve néhány esetben csak két tagállam javasolta, a jelenlegi szakaszban nem teljesítik az 539/2001/EK rendeletben foglalt kritériumokat. Más harmadik országok vagy területek az 539/2001/EK rendelet jövőbeli módosításának tárgyát képezhetik annak fényében, hogy a különféle területeken milyen előrelépést tesznek, és hogyan teljesítik a rendeletben foglalt kritériumokat.

2.3. Északi-Mariana-szigetek

A tagállamok felhívták a figyelmet az Északi-Mariana-szigetek státuszára, és javasolták az 539/2001/EK rendelet I. mellékletéből történő törlését.

Az Északi-Mariana-szigetek az Amerikai Egyesült Államok társult állama, államfője az Amerikai Egyesült Államok elnöke. A terület az Egyesült Államok Képviselőházában van képviselve. Általánosan az Egyesült Államok szövetségi joga alkalmazandó az országban. Az Északi-Mariana-szigetek Guamhoz és Puerto Ricohoz hasonló státusszal rendelkeznek. A szigetek állampolgárai az Egyesült Államok útlevelével rendelkeznek.

A fenti információkból következik, hogy az Északi-Mariana-szigeteket törölni kell az I. mellékletből. Ez azt eredményezi, hogy az Északi-Mariana-szigetek állampolgárai, mint az Egyesült Államok állampolgárai, vízummentességet élveznek.

3. A konzultációba bevont főbb szervezetek/szakértők

A tagállamokkal konzultáltak.

4. Hatásvizsgálat

Nem szükséges.

5. Jogalap

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ.) fényében e javaslat az EUMSZ. 77. cikke (2) bekezdése a) pontjának megfelelően a közös vízümpolitika továbbfejlesztését jelenti.

6. Az arányosság és a szubszidiaritás elve:

Az 539/2001/EK rendelet felsorolja azokat a harmadik országokat és területeket, amelyek állampolgárai a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá esnek (negatív lista), illetve amelyek állampolgárai mentesek e kötelezettség alól (pozitív lista).

Az e listák módosításáról, valamint az egyes országoknak a negatív listáról a pozitív listára vagy fordítva történő áthelyezéséről hozott döntés az Európai Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik az EUMSZ. 77. cikke (2) bekezdésének a) pontjának megfelelően.

7. A jogi aktus típusának megválasztása

Az 539/2001/EK rendeletet rendelettel kell módosítani.

8. Költségvetési vonzatok

A javasolt módosításnak nincsenek az Európai Unió költségvetését érintő vonzatai.

Javaslat:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre, és különösen annak 77. cikke (2) bekezdésének a) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,⁴

a javaslat nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

a rendes jogalkotási eljárásnak megfelelően,

mivel:

- (1) A harmadik országokról és területekről készített, az 539/2001/EK rendelet⁵ I. és II. mellékletében szereplő felsorolás összetételének összhangban kell lennie és maradnia az (5) preambulumbekkezdésében felsorolt kritériumokkal. Néhány olyan harmadik országot vagy területet, amelyek esetében e kritériumok terén megváltozott a helyzet, át kell sorolni az egyik mellékletből a másikba.
- (2) A Tajvan állampolgárait kiszabott vízumkényszer a továbbiakban nem indokolt, mivel a terület az EU számára nem képvisel semmilyen kockázatot az illegális bevándorlás vagy a közérdek, és a külkapcsolatok tekintetében, összhangban a rendelet (5) preambulumbekkezdésében foglalt kritériumokkal. Ennek következtében e területet át kell helyezni a II. mellékletbe.
- (3) Az 539/2001/EK rendelet I. mellékletében az Északi-Mariana-szigetekre vonatkozó hivatkozást el kell hagyni, mivel a kérdéses terület állampolgárai, az Egyesült Államok által kibocsátott útlevél birtokosaként, a II. mellékletben szereplő Egyesült Államok állampolgárai.
- (4) Izland és Norvégia tekintetében ez a rendelet az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között, az utóbbiaknak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról kötött megállapodás⁶ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését jelenti, amelyek a megállapodás alkalmazását szolgáló egyes

⁴ HL C [...], [...], [...] o.

⁵ HL L 81., 2001.3.21., 1. o.

⁶ HL L 176., 1999.7.10., 36. o.

szabályokról szóló, 1999. május 17-i 1999/437/EK tanácsi határozat⁷ 1. cikke B. pontjában említett területhez tartoznak.

- (5) Svájc tekintetében a rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között megkötött, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás értelmében a schengeni vívmányok⁸ azon rendelkezéseit fejleszti tovább, amelyek az 1999/437/EK tanácsi határozat 1. cikkének B. és C. pontjában említett területhez tartoznak, összefüggésben a 2008/146/EK tanácsi határozat⁹ 3. cikkével.
- (6) Liechtenstein tekintetében a rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség között a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról aláírt jegyzőkönyv értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozat 1. cikkének B. és C. pontjában említett terület alá tartoznak, összefüggésben a 2008/261/EK tanácsi határozat¹⁰ 3. cikkével.
- (7) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek végrehajtásában az Egyesült Királyság a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának a schengeni vívmányok egyes rendelkezéseinek alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről szóló, 2000. május 29-i 2000/365/EK tanácsi határozatnak¹¹ megfelelően nem vesz részt. Ennélfogva az Egyesült Királyság nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (8) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyeknek alkalmazásában Írország az Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezéseinek alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről szóló, 2002. február 28-i 2002/192/EK tanácsi határozatnak¹² megfelelően nem vesz részt. Írország ezért nem vesz részt annak elfogadásában, és a rendelet vagy annak alkalmazása rá nézve nem kötelező.
- (9) E rendelet, a schengeni vívmányokat az Európai Unió keretébe beillesztő jegyzőkönyvnek megfelelően, a Schengeni vívmányok továbbfejlesztését jelenti; ezeket a vívmányokat az Európai Közösséget létrehozó szerződés és az Európai Unióról szóló szerződés vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően a schengeni vívmányokat alkotó valamennyi rendelkezés, illetve határozat jogalapjának megállapítása céljából a schengeni vívmányok meghatározásáról szóló, 1999. május 20-i 1999/435/EK tanácsi határozat¹³ A. melléklete határozza meg.

⁷ HL L 176., 1999.7.10., 31. o.

⁸ HL L 53., 2008.2.27., 52. o.

⁹ HL L 53., 2008.2.27., 1. o.

¹⁰ HL L 83., 2008.3.26., 3. o.

¹¹ HL L 131., 2000.6.1., 43. o.

¹² HL L 64., 2002.3.7., 20. o.

¹³ HL L 176., 1999.7.10., 1–16. o.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 539/2001/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. Az I. melléklet a következőképpen módosul:
 - a) az I. részben az Északi-Mariana-szigetekre vonatkozó hivatkozást el kell hagyni;
 - b) a II. részben a Tajvanra vonatkozó hivatkozást el kell hagyni.
2. A II. melléklet a következő 4. résszel egészül ki:

„4. OLYAN ENTITÁSOK ÉS TERÜLETI HATÓSÁGOK, AMELYEKET
LEGALÁBB EGY TAGÁLLAM NEM ISMER EL ÁLLAMKÉNT:

Tajvan”.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban a Szerződéseknek megfelelően.

Kelt Brüsszelben, [...] -án/-én.
az Európai Parlament részéről

a Tanács részéről

az elnök

az elnök